

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Lucae Pinelli Societatis Jesu Theologi, De
Perfectione Religiosa, Et Obligatione, Qvam Qvisqve
Religiosus ad eam consequendam habet. Libri Quatvor**

Pinelli, Luca

Mogvntiae, 1604

XII. De defectibus, qui contra Paupertatem committuntur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46699](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46699)

hæreditatis illius, quæ est regnum cælorum.
 DOMINE, probè intelligo, votum paupertatis edere, non esse aliud, quàm promittere tuæ maiestati me nec habiturum, nec velle habere aliquid proprium, ac vitam in paupertate acturum. Cæterum aueo cognoscere, possimnè Voto paupertatis facere satis, si proprij nihil possideam, & tamen omnia palato, & modo agendi meo congruant. Fili, sicut mihi placet, vnumquemque instructum esse rebus necessariis, sic mihi displicet, si religiosus vel habeat vel procuret superuacaneas. Quid autem necessarium sit, vel vtile, non est tuum iudicare, (facilè enim à sensu vel affectu proprio seducimur) sed superioris. Ad te tantum pertinet necessitatem tuam proponere, Superioris autem est iudicare, quid consentaneum sit Paupertati. Pauper non est, cui nihil deest, nec more pauperum viuit, qui omnia habet, pro vt collibuerit.

*De defectibus, qui contra paupertatem
 committuntur.*

CAPVT XII.

FILI, qui à redditibus instructus est more pauperum, & tamen instar diuitum
 vult

vult magnas impensas facere, vehementer errat; breui enim alieno ære ita grauatum se sentiet, vt cogatur inire carceres, ibique errati luere pœnas, donec extremum quadrantem persoluerit. Quicquid habes in religione, datum est tibi à me, & propter me: ego autem tibi tanquam pauperi in vsum tuum, tuæque religioni necessarium illud attribui. Si verò tu res religionis velis tractare & expendere, more diuitum pro tuo arbitrio, atque si esses absolutus earum Dominus, malè tibi succedet, quia de omnibus rationem mihi aliquando es redditurus. Omnia quæ in mundo possidebas reliquisti, & ne pro arbitratu tuo illis vterere, eorum dominio es exutus; quomodo ergò in religione cogitas vsurpare dominium in res alienas, ac pro libitu de eis disponere? Id certè neque conueniens est, neque mihi placet. Quamobrem necesse est, vt statuas res religionis tractare tanquam res meas, mihi que consecratis. Quod autem in tuum transfertur vsum, tractare debes, non tanquam tuum, sed tanquam meum, per superiorem tuum à me tibi concessum, idemque vsui tuo seruiturum, quamdiu mihi placuerit, ita vt in arbitrio meo sit illud tibi, cum ita visum fuerit, tollere.

Non

NON parum mihi displicet, quoties religiosus tanta cupiditate in rem aliquam suo vsui permissam fertur, vt ægrè, cum ratio deposcit, illam relinquat. Qualis enim bestia foret, quæ à Domino ad ferenda onera conducta, nollet sibi postea adimi instrumenta ad onus commodè sustinendum congruentia? Quicquid religio vnicuique attribuit, id, seruitij mei causa facit, & siue ego adimere, vel permittere aliquid alicui velim, non debet eam ob causam vel angustia vel turbari. Nimia affectio ad res accommodato datas, facit vt mente excidat, esse alienas.

O quantoperè me offendunt ij religiosi, qui rubore suffunduntur, si pauperes sint, viliorèque vestitu & victu vtantur. Quomodo enim fieri potest, vt pudeant ea re quæ cedit eis in gloriam, cuius beneficio ad statum tam sublimem prouecti sunt, eosque similes reddit Domino suo & magistro? An obliuisci potuère promissionis de paupertate factæ? vel si non sunt oblitij, cur eam parui faciunt? Quis quæso in seculo est, quem suæ professionis pudeat, cum ergò religiosus publicè professionem paupertatis fecerit, quid causæ est cur de paupertate erubescat? Non ita fecerunt
qui-

quidam mei serui, qui nunc æternis in cælo fruuntur gaudiis, illi enim potius pudefiebant, si quem deprehendissent se pauperiorem. Quem virtutis pudet, is liquido declarat se non diligere illam. Malum signum est odisse paupertatem, quæ est virtus primaria & religiosæ vitæ propria.

SUNT alij qui erubescunt de inopia parentum, alij verò qui gloriantur de eorum diuitiis. Vtraque autem affectio est religiosi malè mortificati. Quod parentes sint locupletes, virtus non est, cur ergò religiosus de iis gloriatur? Imò quo locupletiores sunt, tanto in maiori periculo sunt religiosi, ne aliquando respiciant retro, ac ideò maior timendi quàm gloriandi se offert materia. Quod autem parentes tui sint inopes, nunquid tuo vitio factum est? & si non est, quid est quod erubescas, vel affligaris? Si pauperem esse in seculo foret crimen, iustam pudoris causam haberes, sed non est. Vel si paupertas viam ad cælum redderet difficilorem, meritè dolere & conqueri valeres, at iam constat eam non inopia sed opibus reddi difficilem. Vis parentes tuos esse diuites? Fac, ut sint virtute præ-

præditi, & statu suo contenti: sic enim erunt in Dei gratia & amicitia, quæ omnes huius vitæ diuitias & honores antecellit. Religiosus qui optat parentes suos in mundo exaltari, nec laborat ut opibus spiritualibus instructi sint, exigua pollet caritate, & spiritu nullo.

GRAVIS quoque defectus est in voto paupertatis, si quis existimet se ei fecisse satis, cum nihil possidet tanquam proprium, & interim sollicitus est, ne quidquam sibi desit. Ego certè non video, quemadmodum hæc duo coherere queant: Votum paupertatis edere, & nolle eam probare: esse pauperem, & nullum paupertatis effectum velle experiri: Amare paupertatem, & velle ut longè absit. Ego pauper fui, quia in toto vitæ cursu expertus sum paupertatis effectus, tolerando famem, situm, æstum, satigationem, nuditatem aliaque incommoda. Ego dilexi paupertatē, & idè volui illam mihi esse comitem vsq; ad crucē, in qua nudus sum confixus. Apostoli quoque mei, alique discipuli & sectatores multa paupertatis incommoda perpeffi sunt vsq; ad mortem. Tu verò non modo non quaris occasionem aliquid, more pauperum patiendi in victu & vestitu, sed etiam omni studio ac etiam importunè

portunè anhelas ad meliora, & si non consequare, turbaris & murmuras. Et quod deteriorius est crebrò tuam sensualitatem necessitatis vel sanitatis pallio tegis. Pauper non est, qui refugit pauperum incommoda. O quàm placuere mihi religiosi illi, qui cum rebus ordinariis, & aliquando necessariis essent destituti, tamen non lamentabantur, nec contristabantur, sed cum gaudio dicebant. Hoc est agere pauperem Christi. sit nomen eius semper benedictum.

ILLI quoque, qui non sunt contenti cōmuni religionis tractatione, sed citra iustā causam, aut peculiaria quædam optant, aut non necessaria, Votum paupertatis labefactant. In altero enim sumptus fiunt sine necessitate. In altero verò est mera supfluitas: quorum virumque repugnat paupertati, cuius hoc est solenne dictum. *QUANTVM satis est, & non amplius.* Parsimonia uti in rebus religionis, easque consumere tantum cum postulat necessitas, non est miseria, ut loquuntur Paupertatis ocores, sed virtutis actus, quia Paupertas id exigit.

EST præterea vitium cum paupertate religiosa pugnans, tum munera accipere sine facultate Superioris, tum aliis impertiri. Quicquid enim religioso donatur, religio-

M nis

nis est, non religiosi, qui non potest habere proprium. itaq; si munera suscipiat, se proprietarium demonstrat, sicut si quippiam donet alteri, se demonstrat dominum. Vtrumque autem, & proprietas & dominium aduersatur religiosæ paupertati. Nec omnino à culpa immunis est religiosus, si exigui precij sint accepta vel data, nam in voto paupertatis non est vlla exceptio facta de rebus paruis & leuibus, sed absolutè in eo promisit se nihil proprij, siue magnum, siue paruum sit, vsurpaturum, nullumq; dominium æquè in paruis ac magnis rebus habiturum. Error in rebus paruis & leuibus, non amittit nomen erroris.

DENIQUE læditur Paupertas, cum expensæ fiunt superuacaneæ, ac res potiùs curiosæ & venustæ, quàm vtilis & necessariæ coëmuntur. Qui verè pauper est, & sincère complectitur paupertatem, conatur facere quod illa postulat, & non plus. Quid interest religioso, codicem habere inauratum, vel vestem serico filo confutam? Cum enim non minus seruiant, illi codices auro destituti, quàm aurati, vestis communi filo confuta, ac serico, atque alterum altero magis cum paupertate congruat, cur non conformabit se paupertati? Sic etiam, quæ rogo,
causa

causa est, vt religiosus res alienas, quæ ipsi non profunt, & aliis prodesse possent, in cubiculo suo retineat? nonnè superfluum est, quod impedit alterius bonum? Fili, vel optas in terra adscisci in numerum pauperum, vel in cælo? Si in terra, sufficit tibi, quod votum paupertatis edideris, & ab hominibus pauper nomineris. Si in cælo, non sufficit hoc, sed præterea opus est, vt sis pauper ipso facto, hoc est, vt omnia superuacua rescindas, ac continenter vsque ad mortem in actibus paupertatis te exerceas, & hoc est esse pauperem religiosum. Non est in meorum pauperum contubernio, qui vult abundare superfluis: nec pauperum fruetur præmio, qui effectus paupertatis expertus non fuerit.

DE VOTO CASTITATIS.

Quid sit castitas religiosa, & quod eius officium.

CAPVT XIII.

FILI, si virtus castitatis non esset, peccatum cum homine ageretur: carnis siquidem concupiscentia, ea natura est, & conditione, vt si non coerceatur tempestiuè, hominem alioqui ratione & intelligentia præditum breui tempore totum reddat belluinum.

M a

Nam